

O složitosti $\mathbb{H}$ -barvení digrafů

Libor Barto

+ Marcin Kozik, Todd Niven

Katedra algebra
MFF
Univerzita Karlova v Praze

STTI 2009

$\mathbb{H}$ -barvení

$\mathbb{H}$: digraf $\mathbb{H} = (V, E)$, $E \subseteq V \times V$

$\mathbb{H}$ -barvení

$\mathbb{H}$: digraf $\mathbb{H} = (V, E)$, $E \subseteq V \times V$

Definice ($\mathbb{H}$ -barvení)

VSTUP: Digraf $\mathbb{G}$

OTÁZKA: Existuje homomorfismus $\mathbb{G} \rightarrow \mathbb{H}$?

Homomorfismus = zobrazení mezi vrcholy, které zachovává hrany

$\mathbb{H}$ -barvení

$\mathbb{H}$: digraf $\mathbb{H} = (V, E)$, $E \subseteq V \times V$

Definice ($\mathbb{H}$ -barvení)

VSTUP: Digraf $\mathbb{G}$

OTÁZKA: Existuje homomorfismus $\mathbb{G} \rightarrow \mathbb{H}$?

Homomorfismus = zobrazení mezi vrcholy, které zachovává hrany

Příklady

- ▶ 2-barvení, 3-barvení, ...
- ▶ 3-SAT, ...
- ▶ Řešení soustav rovnic (např. lineárních)

Složitost $\mathbb{H}$ -barvení

Hypotéza (Feder, Vardi 98)

Platí dichotomie: Pro libovolný digraf $\mathbb{H}$ je $\mathbb{H}$ -barvení buď polynomiálně řešitelný, nebo NP-úplný problém.

Složitost $\mathbb{H}$ -barvení

Hypotéza (Feder, Vardi 98)

Platí dichotomie: Pro libovolný digraf $\mathbb{H}$ je $\mathbb{H}$ -barvení buď polynomiálně řešitelný, nebo NP-úplný problém.

Kandidát na nejširší přirozenou třídu problému v NP , kde platí dichotomie.

Složitost $\mathbb{H}$ -barvení

Hypotéza (Feder, Vardi 98)

Platí dichotomie: Pro libovolný digraf $\mathbb{H}$ je $\mathbb{H}$ -barvení buď polynomiálně řešitelný, nebo NP-úplný problém.

Kandidát na nejširší přirozenou třídu problému v NP , kde platí dichotomie.

Při studiu složitosti BÚNO předpokládáme, že $\mathbb{H}$ je **core**: Neexistuje homomorfismus z $\mathbb{H}$ na menší indukovaný pod-digraf.

Algebra je nejlepší

Definice

f je n -ární polymorfismus digrafu $\mathbb{H}$, pokud f je homomorfismus $\mathbb{H}^n \rightarrow \mathbb{H}$

Algebra je nejlepší

Definice

f je n -ární polymorfismus digrafu $\mathbb{H}$, pokud f je homomorfismus $\mathbb{H}^n \rightarrow \mathbb{H}$, tj.

zobrazení $f : V^n \rightarrow V$, pro které

$$\forall a_1, a_2, \dots, a_n, b_1, b_2, \dots, b_n$$

$$(a_1, b_1) \in E, \quad (a_2, b_2) \in E, \quad \dots, \quad (a_n, b_n) \in E$$

$$\Rightarrow$$

$$(f(a_1, \dots, a_n), f(b_1, \dots, b_n)) \in E$$

Algebra je nejlepší

Definice

f je n -ární polymorfismus digrafu $\mathbb{H}$, pokud f je homomorfismus $\mathbb{H}^n \rightarrow \mathbb{H}$

Věta (Cohen, Jeavons, Gyssens, Bulatov, Krokhin cca 00)

Složitost $\mathbb{H}$ -barvení záleží pouze na množině polymorfismů $\mathbb{H}$!

Dokonce jen na rovnostech, které polymorfismy splňují!

Algebra je nejlepší

Definice

f je n -ární polymorfismus digrafu $\mathbb{H}$, pokud f je homomorfismus $\mathbb{H}^n \rightarrow \mathbb{H}$

Věta (Cohen, Jeavons, Gyssens, Bulatov, Krokhin cca 00)

Složitost $\mathbb{H}$ -barvení záleží pouze na množině polymorfismů $\mathbb{H}$!

Dokonce jen na rovnostech, které polymorfismy splňují!

Důsledek: Jistá podmínka (BJK) na polymorfismy $\mathbb{H}$

$\mathbb{H}$ nesplňuje (BJK) $\Rightarrow$ $\mathbb{H}$ -barvení je NP-úplné.

Algebra je nejlepší

Definice

f je n -ární polymorfismus digrafu $\mathbb{H}$, pokud f je homomorfismus $\mathbb{H}^n \rightarrow \mathbb{H}$

Věta (Cohen, Jeavons, Gyssens, Bulatov, Krokhin cca 00)

Složitost $\mathbb{H}$ -barvení záleží pouze na množině polymorfismů $\mathbb{H}$!

Dokonce jen na rovnostech, které polymorfismy splňují!

Důsledek: Jistá podmínka (BJK) na polymorfismy $\mathbb{H}$

$\mathbb{H}$ nesplňuje (BJK) $\Rightarrow$ $\mathbb{H}$ -barvení je NP-úplné.

Hypotéza (Bulatov, Jeavons, Krokhin)

$\mathbb{H}$ splňuje (BJK) $\Rightarrow$ $\mathbb{H}$ -barvení je polynomiální. (Jinak je NP-úplné.)

Podmínka (BJK)

Věta

$\mathbb{H}$ digraf. Následující podmínky jsou ekvivalentní

- ▶ (BJK)

Podmínka (BJK)

Věta

$\mathbb{H}$ digraf. Následující podmínky jsou ekvivalentní

- ▶ (BJK)
- ▶ Maróti, McKenzie 06

$\mathbb{H}$ má **weak near-unanimity (WNU)** polymorfismus w :

- ▶ $w(x, x, \dots, x) = x$
- ▶ $w(x, x, \dots, x, y) = w(x, x, \dots, x, y, x) = \dots = w(y, x, x, \dots, x).$

Podmínka (BJK)

Věta

$\mathbb{H}$ digraf. Následující podmínky jsou ekvivalentní

- ▶ (BJK)
- ▶ Maróti, McKenzie 06

$\mathbb{H}$ má **weak near-unanimity (WNU)** polymorfismus w :

- ▶ $w(x, x, \dots, x) = x$
- ▶ $w(x, x, \dots, x, y) = w(x, x, \dots, x, y, x) = \dots = w(y, x, x, \dots, x)$.

- ▶ Barto, Kozik 09

$\mathbb{H}$ má pro každé prvočíslo $p > |V|$ **cyklický** polymorfismus t :

- ▶ $t(x, x, \dots, x) = x$
- ▶ $t(x_1, x_2, \dots, x_p) = t(x_2, \dots, x_p, x_1)$

Podmínka (BJK)

Věta

$\mathbb{H}$ digraf. Následující podmínky jsou ekvivalentní

- ▶ (BJK)
- ▶ Maróti, McKenzie 06

$\mathbb{H}$ má **weak near-unanimity (WNU)** polymorfismus w :

- ▶ $w(x, x, \dots, x) = x$
- ▶ $w(x, x, \dots, x, y) = w(x, x, \dots, x, y, x) = \dots = w(y, x, x, \dots, x)$.

- ▶ Barto, Kozik 09

$\mathbb{H}$ má pro každé prvočíslo $p > |V|$ **cyklický** polymorfismus t :

- ▶ $t(x, x, \dots, x) = x$
- ▶ $t(x_1, x_2, \dots, x_p) = t(x_2, \dots, x_p, x_1)$

Nejlepší nástroj k důkazům NP -úplnosti.

Symetrické digrafy (=grafy)

Věta (Hell, Nešetřil 90)

$\mathbb{H}$ symetrický digraf, core. Pokud $\mathbb{H}$ má nanejvýš dva vrcholy, pak $\mathbb{H}$ -barvení je polynomiální. Jinak je NP-úplné.

Symetrické digrafy (=grafy)

Věta (Hell, Nešetřil 90)

$\mathbb{H}$ symetrický digraf, core. Pokud $\mathbb{H}$ má nanejvýš dva vrcholy, pak $\mathbb{H}$ -barvení je polynomiální. Jinak je NP-úplné.

Důkaz.

- ▶ Polynomiální část je jednoduchá.

Symetrické digrafy (=grafy)

Věta (Hell, Nešetřil 90)

$\mathbb{H}$ symetrický digraf, core. Pokud $\mathbb{H}$ má nanejvýš dva vrcholy, pak $\mathbb{H}$ -barvení je polynomiální. Jinak je NP-úplné.

Důkaz.

- ▶ Polynomiální část je jednoduchá.
- ▶ Druhá teď taky:
  - ▶ Zvolíme dostatečně velké prvočíslo $p > |V|$. Stačí vyvrátit existenci cyklického p -árního polymorfismu t

Symetrické digrafy (=grafy)

Věta (Hell, Nešetřil 90)

$\mathbb{H}$ symetrický digraf, core. Pokud $\mathbb{H}$ má nanejvýš dva vrcholy, pak $\mathbb{H}$ -barvení je polynomiální. Jinak je NP-úplné.

Důkaz.

- ▶ Polynomiální část je jednoduchá.
- ▶ Druhá teď taky:
  - ▶ Zvolíme dostatečně velké prvočíslo $p > |V|$. Stačí vyvrátit existenci cyklického p -árního polymorfismu t
  - ▶ Najdeme uzavřenou cestu $a_1, a_2, \dots, a_p, a_1$

Symetrické digrafy (=grafy)

Věta (Hell, Nešetřil 90)

$\mathbb{H}$ symetrický digraf, core. Pokud $\mathbb{H}$ má nanejvýš dva vrcholy, pak $\mathbb{H}$ -barvení je polynomiální. Jinak je NP-úplné.

Důkaz.

- ▶ Polynomiální část je jednoduchá.
- ▶ Druhá teď taky:
  - ▶ Zvolíme dostatečně velké prvočíslo $p > |V|$. Stačí vyvrátit existenci cyklického p -árního polymorfismu t
  - ▶ Najdeme uzavřenou cestu $a_1, a_2, \dots, a_p, a_1$
  - ▶ $(a_1, a_2) \in E, (a_2, a_3) \in E, \dots, (a_p, a_1) \in E$. Takže $(t(a_1, a_2, \dots, a_p), t(a_2, \dots, a_p, a_1)) \in E$

Symetrické digrafy (=grafy)

Věta (Hell, Nešetřil 90)

$\mathbb{H}$ symetrický digraf, core. Pokud $\mathbb{H}$ má nanejvýš dva vrcholy, pak $\mathbb{H}$ -barvení je polynomiální. Jinak je NP-úplné.

Důkaz.

- ▶ Polynomiální část je jednoduchá.
- ▶ Druhá teď taky:
  - ▶ Zvolíme dostatečně velké prvočíslo $p > |V|$. Stačí vyvrátit existenci cyklického p -árního polymorfismu t
  - ▶ Najdeme uzavřenou cestu $a_1, a_2, \dots, a_p, a_1$
  - ▶ $(a_1, a_2) \in E, (a_2, a_3) \in E, \dots, (a_p, a_1) \in E$. Takže $(t(a_1, a_2, \dots, a_p), t(a_2, \dots, a_p, a_1)) \in E$
  - ▶ t je cyklický $\Rightarrow$ máme smyčku, spor.

Dichotomie pro digrafy bez zdrojů a stoků

Věta (Hell, Nešetřil 90)

$\mathbb{H}$ symetrický digraf, core. Pokud $\mathbb{H}$ má nanejvýš dva vrcholy, pak $\mathbb{H}$ -barvení je polynomiální. Jinak je NP-úplné.

Věta (Barto, Kozík, Niven 08)

$\mathbb{H}$ digraf bez zdrojů a stoků, core. Pokud $\mathbb{H}$ je disjunktním sjednocením cyklů, pak $\mathbb{H}$ -barvení je polynomiální. Jinak je NP-úplné.

Algoritmy pro $\mathbb{H}$ -barvení

Existují dvě skupiny polynomiálních algoritmů

Algoritmy pro $\mathbb{H}$ -barvení

Existují dvě skupiny polynomiálních algoritmů

- ▶ Zobecnění Gaussovy eliminace
  - ▶ Bulatov, Dalmau, Berman, Idziak, Marković, McKenzie, Valeriote, Willard

Algoritmy pro $\mathbb{H}$ -barvení

Existují dvě skupiny polynomiálních algoritmů

- ▶ Zobecnění Gaussovy eliminace
  - ▶ Bulatov, Dalmau, Berman, Idziak, Marković, McKenzie, Valeriote, Willard
  - ▶ Už víme přesně, kdy lze použít

Algoritmy pro $\mathbb{H}$ -barvení

Existují dvě skupiny polynomiálních algoritmů

- ▶ Zobecnění Gaussovy eliminace
  - ▶ Bulatov, Dalmau, Berman, Idziak, Marković, McKenzie, Valeriote, Willard
  - ▶ Už víme přesně, kdy lze použít
- ▶ Testy lokální konzistence ("vylučovací metoda")
  - ▶ všichni

Algoritmy pro $\mathbb{H}$ -barvení

Existují dvě skupiny polynomiálních algoritmů

- ▶ Zobecnění Gaussovy eliminace
  - ▶ Bulatov, Dalmau, Berman, Idziak, Marković, McKenzie, Valeriote, Willard
  - ▶ Už víme přesně, kdy lze použít
- ▶ Testy lokální konzistence ("vylučovací metoda")
  - ▶ všichni
  - ▶ Larose, Zádori 06 + Maróti, McKenzie 06
    - Pokud lze použít, pak $\mathbb{H}$ má WNU polymorfismy skoro všech arit

Algoritmy pro $\mathbb{H}$ -barvení

Existují dvě skupiny polynomiálních algoritmů

- ▶ Zobecnění Gaussovy eliminace
  - ▶ Bulatov, Dalmau, Berman, Idziak, Marković, McKenzie, Valeriote, Willard
  - ▶ Už víme přesně, kdy lze použít
- ▶ Testy lokální konzistence ("vylučovací metoda")
  - ▶ všichni
  - ▶ Larose, Zádori 06 + Maróti, McKenzie 06
    - Pokud lze použít, pak $\mathbb{H}$ má WNU polymorfismy skoro všech arit
  - ▶ Barto, Kozik 08,09 Podmínka je postačující!

Algoritmy pro $\mathbb{H}$ -barvení

Existují dvě skupiny polynomiálních algoritmů

- ▶ Zobecnění Gaussovy eliminace
  - ▶ Bulatov, Dalmau, Berman, Idziak, Marković, McKenzie, Valeriote, Willard
  - ▶ Už víme přesně, kdy lze použít
- ▶ Testy lokální konzistence ("vylučovací metoda")
  - ▶ všichni
  - ▶ Larose, Zádori 06 + Maróti, McKenzie 06
    - Pokud lze použít, pak $\mathbb{H}$ má WNU polymorfismy skoro všech arit
  - ▶ Barto, Kozik 08,09 Podmínka je postačující!
  - ▶ Takže už také víme přesně, kdy lze použít

Algoritmy pro $\mathbb{H}$ -barvení

Existují dvě skupiny polynomiálních algoritmů

- ▶ Zobecnění Gaussovy eliminace
  - ▶ Bulatov, Dalmau, Berman, Idziak, Marković, McKenzie, Valeriote, Willard
  - ▶ Už víme přesně, kdy lze použít
- ▶ Testy lokální konzistence ("vylučovací metoda")
  - ▶ všichni
  - ▶ Larose, Zádori 06 + Maróti, McKenzie 06
    - Pokud lze použít, pak $\mathbb{H}$ má WNU polymorfismy skoro všech arit
  - ▶ Barto, Kozik 08,09 Podmínka je postačující!
  - ▶ Takže už také víme přesně, kdy lze použít
- ▶ Děkuji za pozornost!!!